

Årsrapport 2020

AB Stokab

Rapport från
stadsrevisionen
Nr 6, 2021
Dnr: RVK 2021/38

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Stockholm stad granskar nämnders och styrelser ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna, lekmannarevisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder och bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på stadsrevisionens webbplats, start.stockholm/revision. De kan också beställas från revisionskontoret, revision.rvk@stockholm.se.

Till
Styrelsen för AB Stokab

Årsrapport 2020

Lekmannarevisorn har avslutat revisionen av AB Stokabs verksamhet under 2020.

Härmed överlämnas bifogad årsrapport till AB Stokabs styrelse för yttrande senast den 30 juni 2021.

Ulla-Britt Ling-Vannerus
Lekmannarevisor

Sammanfattning

I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionskontorets granskningar.

Verksamhet och ekonomi

Sammantaget bedöms att bolaget i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på om det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål och uppdrag för verksamheten samt om lagstiftning och andra föreskrifter efterlevts.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att bolagets styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har varit tillräcklig. Arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del i styrning och uppföljning. Vidare finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Under året har revisionen genomfört granskningar som omfattat avbrottsrutiner. Inga väsentliga brister har noterats i granskningen.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Bolaget arbetar med revisionskontorets rekommendation. Den rekommendation som återstår är att tydliggöra sambandet mellan riskanalysen och internkontrollplanen.

Innehåll

1. Årets granskning	1
2. Verksamhet och ekonomi	2
2.1 Verksamhetsmässigt resultat.....	2
2.2 Ekonomiskt resultat.....	3
3. Intern kontroll	4
3.1 Bolagets arbete med intern kontroll	5
3.2 Avbrottsrutiner.....	6
4. Uppföljning av tidigare års granskning	6

Bilagor

Bilaga 1 – Uppföljning av lämnade rekommendationer	8
Bilaga 2 – Bedömningskriterier	9

1. Årets granskning

Årligen prövar lekmannarevisorn om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhet och ekonomi
- Intern kontroll

Revisionen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, andra tillämpliga lagar, god revisions sed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av bolagets verksamhet. Kriterier för bedömning redovisas i bilaga 2.

Den pågående pandemin har inte påverkat verksamhet och ekonomi. Revisionen har anpassats utifrån de förutsättningar som gällt under året.

I rapporten redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionsårets granskningar. En uppföljning av hur bolaget har beaktat rekommendationer i tidigare års granskningar redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i bilaga 1.

Lekmannarevisor för bolaget är Ulla-Britt Ling-Vannerus och suppleant är Gunnar Ågren. I granskningen har lekmannarevisorn biträtt av revisionskontoret. Granskningen har genomförts av granskningsansvarig Örjan Palmqvist vid revisionskontoret. Parallellt med lekmannarevisionen har revision utförts enligt ABL 9 kap. under ledning av auktoriserad revisor Oskar Wall vid EY.

Lekmannarevisorn granskar om bolagen sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bolagens interna kontroll granskas både av lekmannarevisorn och av den auktoriserade revisorn. Räkenskaperna granskas av den auktoriserade revisorn. Under granskningsåret har planering, information och samverkan skett mellan lekmannarevisorn och den auktoriserade revisorn.

Årsrapporten har faktakontrollerats av bolaget.

2. Verksamhet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas granskning om bolagets resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål och ägardirektiv samt följt de beslut, riktlinjer, lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för bolaget.

Sammantaget bedöms att AB Stokab i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på iakttagelser som redovisas i avsnitt 2.1.

Bolagets verksamhet och ekonomi har inte påverkats av pandemin. Styrelsen får av VD en uppföljning av läget på varje styrelsemöte.

2.1 Verksamhetsmässigt resultat

Revisionskontoret konstaterar att bolagets verksamhetsmässiga resultat för 2020 i allt väsentligt är förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Bolaget bedöms ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Bedömningen grundas på granskning av bolagets redovisning av måluppfyllelse samt på övriga granskningar som genomförts under året.

Bolaget har redovisat resultat av beslutade mål. Redovisningen ger rimliga förutsättningar för att bedöma måluppfyllelse.

I bolagets rapportering redovisar bolaget att det bidrar till att uppfylla fullmäktiges tre inriktningsmål. Bolaget bedömer att samtliga av kommunfullmäktiges sex verksamhetsmål som berör bolaget har uppfyllts.

Revisionskontoret har särskilt granskat *indikatorn "Andel upphandlade avtal där en plan finns för systematisk uppföljning har tagits fram"*. Granskningen visar att bolaget har kontroll på avtalen. Bolaget har haft ett avtal som översteg 2 mnkr och som har annonserats under året. Bolaget har en central upphandlingsfunktion som genomför samtliga annonserade upphandlingar och det faktum att antal upphandlingar är relativt få säkerställer att de rapporterade uppgifterna i ILS är fullständiga och korrekta. Revisionskontoret bedömer att bolaget arbetar aktivt med indikatorn.

Jämfört med föregående år har utfallet för årsmålet avseende *sjukfrånvaro* förbättrats från 3,7 procent till 2,4 procent.

Revisionskontorets granskning visar att det finns grunder för bolagets målbedömning.

Uppföljning av ägardirektiven ingår i bolagets rapportering. Bolaget har formulerat aktiviteter och i vissa fall indikatorer till ägardirektiven.

Revisionskontoret har översiktligt följt upp hur bolaget arbetar med fullmäktiges ägardirektiv. Revisionskontoret har fokuserat på två bolagsspecifika ägardirektiv.

Tillsammans med kommunstyrelsen och trafiknämnden planera för och tillgängliggöra trafikljus och andra installationer för fiberdragning.

Bolaget har, tillsammans med trafikkontoret och stadsledningskontoret arbetat med planeringen för fiberdragning till bland annat trafiksignalerna. Detta har dels skett inom ramen för stadens övergripande program ”Smart och uppkopplad stad”, och framför allt genom delprojektet ”Smart trafikstyrning”.

Fortsätta att i samarbete med kommunstyrelsen stödja implementeringen av Strategi för Stockholm som smart och uppkopplad stad

Stokab och Stokabs dotterbolag S:t Erik Kommunikation, har under året deltagit i en mängd samarbeten inom staden som rör utvecklingen och implementeringen av Strategin för Stockholm som smart och uppkopplad stad, omfattande allt ifrån teknisk rådgivning till handgripliga fälttester, samt hjälp SLK i implementeringsarbetet.

2.2 Ekonomiskt resultat

Revisionen har granskat tertialrapporter och bokslut med inriktning på bolagets prognoser och resultat efter finansnetto samt investeringsutfall.

Bolaget redovisar följande utfall och avvikelser för år 2020:

	Budget 2020 (mnkr)	Bokslut 2020			Utfall 2019
		Utfall	Avvikelse		
Intäkter	807	821	14	1,7%	814
Kostnader	-569	-556	13	2,3%	-551
varav av- och nedskrivningar	-261	-250	11	4,2%	-248
Finansnetto	-8	-5	3	37,7%	-6
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	230	260	30	13,0%	257

Bolagets resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 260 mnkr, vilket är 30 mnkr högre än fullmäktiges resultatkrav. De ökade intäkterna förklaras av högre orderingång. Avvikelsen för kostnaderna förklaras i huvudsak av lägre övriga externa kostnader. Även en lägre volym av aktiveringar av pågående projekt har gett en lägre avskrivningsvolym. Bolaget har i liten omfattning påverkats av pandemin.

Bolaget redovisar en relativt stor avvikelse i prognosen efter tertial 2 jämfört med bokslutet. Avvikelsen uppgick till 22 mnkr. Avvikelsen förklaras i huvudsak av högre orderingång.

Bolaget har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

Jämfört med 2019 har verksamhetens intäkter ökat med 7 mnkr (0,8 procent), vilket förklaras av att hyresintäkter för affärer som avslutades under 2019, som har fått full intäktseffekt under 2020. Verksamhetens kostnader exkl. avskrivningar och finansiella poster har ökat med 1 mnkr (0,3 procent), vilket förklaras i huvudsak av ökade personalkostnader.

Revisionskontoret konstaterar att fullmäktiges mål om budgetföljsamhet uppnåtts.

2.2.1 Investeringar

(mnkr)	Budget 2020	Bokslut 2020		Budget- avvikelse 2019
		Utfall	Avvikelse	
Investering	200	151	49	47

Bolagets utfall för investeringsverksamheten avviker med 49 mnkr i förhållande till budget. Enligt bolagets redovisning beror avvikelserna på en lägre volym för utbyggnad av IoT och 5G.

Bolaget har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

3. Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas en granskning av bolagets interna kontroll. Av granskningen framgår bland annat i vilken utsträckning den interna kontrollen är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Vidare om det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Den samlade bedömningen är att bolagets styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har varit tillräcklig. Av genomförda granskningar framgår att inga väsentliga brister har noterats vad gäller avbrottsrutiner. Bedömningen grundar sig på iakttagelser som redovisas i avsnitt 3.1 och 3.2.

3.1 Bolagets arbete med intern kontroll

Arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del i styrning och uppföljning. Vidare finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Under året har revisionskontoret genomfört en granskning som omfattat avbrottsrutiner.

Bolaget har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel. Det finns riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.

Bolaget genomför årliga riskanalyser som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås. Revisionskontoret har 2019 års granskning rekommenderat bolaget att utveckla väsentlighets- och riskanalysen och tydliggöra kopplingen till internkontrollplanen. Revisionskontoret noterar att bolaget arbetar med att åtgärda rekommendationen.

Bolaget har i sin internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker. Kontroller enligt den interna kontrollplanen följs upp systematiskt och fortlöpande. De avvikelser som påträffats har dokumenterats och åtgärdats/åtgärder har föreslagits.

Kontroller enligt den interna kontrollplanen följs upp systematiskt och fortlöpande. De avvikelser som påträffats kommer att redovisas för styrelsen i mars 2021. Enligt uppgift har de kontroller som genomförts inte uppvisat några större brister.

Bolaget har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Rapporteringen ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi. Bolaget har system och rutiner för uppföljning av verksamhet som uppdragits åt annan att utföra.

3.2 Avbrottsrutiner

Revisionskontoret har genomfört en granskning av bolagets avbrottsrutiner. Syftet med granskningen var att bedöma om bolaget hanterar planerade och oplanerade avbrott på ett tillfredsställande sätt.

Bolaget har en avbrottsplan för att hantera avbrott i fibernätet. Avbrottsplanen är antagen i augusti 2012. Bolaget har även som stöd tagit fram en processbeskrivning för felanmälan där det framgår hur en felanmälan i detalj ska hanteras. Bolaget genomför även enligt uppgift riskanalyser av det fysiska nätet, vilket är ett krav från Post- och Telestyrelsen. Riskanalysen är förankrad hos VD och en översyn av säkerhetsfrågorna sker, enligt uppgift, en gång per år.

Bolagets kundtjänst för felanmälan och driftledare tar veckovis fram rapporter över inträffade avbrott. Rapporterna är dokumenterade och avrapporteras sedan veckovis till bolagsledningen. Styrelsen får en gång per år redovisning av vilka åtgärder som har vidtagits när det gäller störningar, avbrott mm.

Bolaget har en beredskapsorganisation för avbrott. Bolaget har även enligt uppgift flera system som övervakar kommunikationstjänsterna. Bolaget har också batteri backuper (UPS) och 2 mobila reservkraftverk som kan användas vid elavbrott. Bolaget har vidare enligt uppgift ett system som hanterar incidenthantering. Kunder får enligt uppgift information regelbundet av bolagets kundtjänst.

Den sammanfattande bedömningen är att bolaget hanterar planerade och oplanerade avbrott på ett tillfredsställande sätt.

Bolaget har efter revisionskontorets granskning genomfört en översyn av avbrottsplanen. Översynen genomfördes i januari 2021.

4. Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av bolagets verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionen gör årligen uppföljningar för att bedöma om bolaget har vidtagit åtgärder utifrån tidigare lämnade rekommendationer. Rekommendationer som följts upp under 2020 redovisas i bilaga 2.

Bolaget arbetar med revisionskontorets rekommendation. Den rekommendation som återstår är att tydliggöra sambandet mellan riskanalysen och internkontrollplanen.

Bilaga 1 – Uppföljning av lämnade rekommendationer

Årlig och fördjupad granskning

Års- rapport	Rekommendation	Vidtagit åtgärder			Kommentar
		Ja	Delvis	Nej	
ÅR 2019	Bolaget bör tydliggöra sambandet mellan riskanalysen och internkontrollplanen			X	Bolaget har inte tydliggjort sambandet mellan riskanalysen och internkontrollplanen. Bolaget kommer att göra detta i 2021 års internkontrollarbete.

Bilaga 2 – Bedömningskriterier

Nedan redovisas de kriterier som ligger till grund för gjorda bedömningar. Bedömningarna avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Verksamhet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden/styrelsen har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden/styrelsen:

- Har ett resultat som är förenligt med fullmäktiges mål, beslut, och riktlinjer.
- Har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Har bedrivit verksamheten enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.
- Har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

Bedömning:

Tillfredsställande

Bedömningskriterier är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser.

Inte helt tillfredsställande

Bedömningskriterier bedöms delvis uppfyllda. Det finns brister som måste åtgärdas.

Inte tillfredsställande

Bedömningskriterier bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som måste åtgärdas omgående.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd/styrelse, förvaltnings- eller bolagsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs. Det lämnas en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden/styrelsen:

- Har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Följer systematiskt och fortlöpande upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Genomför riskanalyser som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås. Nämnden/styrelsen har i en internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker.
- Har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Följer upp den interna kontrollen systematiskt och fortlöpande.
- Har en rapportering som ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

Bedömning:

Tillräcklig

Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser.

Inte helt tillräcklig

Bedömningskriterierna bedöms delvis uppfyllda. Det finns brister som måste åtgärdas.

Inte tillräcklig

Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som måste åtgärdas omgående.